

Pamiętnik Literacki 2011, 2, s. 295-302

Poprawki i uzupełnienia do bibliografii „Bez cenzury 1976-1989. Literatura – ruch wydawniczy – teatr”

Jerzy Kandziora

JERZY KANDZIORA
(Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)

POPRAWKI I UZUPEŁNIENIA DO BIBLIOGRAFII
„BEZ CENZURY 1976–1989. LITERATURA – RUCH WYDAWNICZY – TEATR”

Bibliografia *Bez cenzury 1976–1989. Literatura – ruch wydawniczy – teatr*, przygotowana w Instytucie Badań Literackich PAN przeze mnie (kierownik projektu) i Zytę Szymańską, przy współpracy Krystyny Tokarżówny, w konsultacji naukowej z prof. dr hab. Jadwigą Czachowską, wydana została w 1999 roku przez Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria” i Wydawnictwo IBL w Warszawie. Opracowanie to przyniosło długo oczekiwaną, gruntowną dokumentację literatury, kultury niezależnej (teatru i filmu) oraz ruchu wydawniczego w Polsce w publikacjach pozacenzuralnych, rejestrując 3277 druków zwartych oraz materiały zebrane z 226 najważniejszych czasopism drugiego obiegu.

W ciągu ponad 10 lat funkcjonowania bibliografii *Bez cenzury 1976–1989* na rynku czytelniczym gromadziłem jako jej redaktor wszelkie poprawki korektowe, sprostowania, uzupełnienia i dane na temat autorstwa tekstów (rozwiązania pseudonimów, autorstwo tekstów publikowanych anonimowo), zarówno notowane w toku własnej lektury bibliografii, jak i przede wszystkim przekazywane życzliwie przez użytkowników tego opracowania. Niniejsze *Poprawki i uzupełnienia* zbierają i udostępniają czytelnikom te właśnie materiały.

Pragnę podkreślić, że sporządzeniu zestawienia nie towarzyszyły szerzej zakrojone prace poszukiwawcze, mające na celu dopełnienie bibliografii o pozycje pominięte, nie znane w momencie jej opracowywania, czy też uzyskanie znacząco większej liczby rozwiązań pseudonimów lub danych o autorstwie tekstów anonimowych. Tego typu prace, stanowiące osobne zadanie dokumentalistyczne, byłyby możliwe w przypadku przygotowania drugiego wydania bibliografii.

Zestawienie wyodrębniła 5 kategorii uzupełnień i poprawek, w każdej z nich grupując materiał albo alfabetycznie, albo zgodnie z układem bibliografii, odnotowując numer pozycji i strony (czasem też szpalty), których uzupełnienia i poprawki dotyczą. Część szóstą stanowi spis tomików Biblioteki „Agory”.

Serdecznie dziękuję osobom, które przekazały sprostowania i dodatkowe dane do bibliografii *Bez cenzury 1976–1989*, odpowiedziały na zapytania oraz w inny sposób przyczyniły się do powstania *Poprawek i uzupełnień*: Franciszkowi Apanowiczowi, Czesławowi Apiecionkowi, Joannie Bachtin, Maciejowi Bieniaszowi, Agnieszce Dębskiej, Jackowi Kowalskiemu, Jarosławowi Markiewiczowi, Łukaszowi Ossowskiemu, Janowi Wolskiemu, Adamowi Zagajewskiemu, Bogusławowi Żyłce. Źródłem ważnych sprostowań i uzupełnień była także zamieszczona w Internecie bibliografia Krzysztofa Bronowskiego *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (www.incipit.home.pl/bibula; data dostępu: 20–28 X 2010). Szczególne podziękowanie pragnę przekazać pani dr Agnieszce Dębskiej, która przesała obszerne zestawienie będące owocem jej własnej pracy badawczej nad

poezją drugiego obiegu, zawierające dane o autorstwie wierszy i piosenek odnotowanych jako anonimowe w dziale bibliografii *Utworky anonimowe i okolicznościowe*.

Poznań, 20 listopada 2010

I. Korekty i uzupełnienia dotyczące adresów bibliograficznych i adnotacji (według kolejności działów w bibliografii *Bez cenzury 1976–1989*)

Spis opracowanych czasopism, wyborów i książek zbiorowych wraz z ich skrótami

s. XXXII, szpalta 1, wiersz 11 od dołu (w wykazie numerów pisma *Po Prostu Bis*):
jest: 1989 nr 1: VI, winno być: 1980 nr 1: VI

Wykaz tytułów czasopism oficjalnych z lat 1945–1989 występujących w tekście bibliografii

s. XLVIII, szpalta 1:
dodać: Pamiętnik Literacki (Wrocław)

Literatura współczesna. Opracowania ogólne

poz. 60, s. 15, szpalta 1, wiersz 5 od dołu:
jest: *Promieniści* nr 38: 28 V 1983, winno być: *Promieniści* nr 38: 28 V 1984

Zagadnienia specjalne. Literatura emigracyjna

poz. 117, s. 36, szpalta 2, wiersz 4 od dołu:
jest: *Zapis* 1978 nr 8: s. 137–138, winno być: *Zapis* 1978 nr 8: X s. 137–138

Niezależne życie literackie i kulturalne. Nagrody

poz. 314 I, s. 108, szpalta 2, wiersze 19–20 od dołu (zapis laureatów Nagrody Kulturalnej „Solidarności” za r. 1981 i 1982):

jest: anonimowy autor lub autorzy piosenki „Idą pancry na Wujek”, winno być: Maciej Bieniasz (autor wiersza „Idą pancry na Wujek”) i Antoni Filipkowski (autor muzyki do tego wiersza), określani w komunikacie jury jako „anonimowy autor lub autorzy piosenki «Idą, idą pancry na Wujek»”

Inf.: M. Bieniasz i artykuł Krzysztofa Świątkta pt. *Dał kopniaka generalowi*, „Tygodnik Solidarność” 2009 nr 33 s. 17.

Antologie, śpiewniki, zbiory

poz. 427, s. 131, szpalta 1, wiersz 7 od góry:
jest: Politechniki Wrocławskiej, winno być: Politechniki Warszawskiej

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Wst–Wyd).

Hasła osobowe

Gombrowicz Witold

poz. 1529, s. 252, szpalta 1, wiersz 4 od góry:
jest: *Kultura* (Paryż) 1977 nr 10, winno być: *Kultura* (Paryż) 1975 nr 10

Hlasko Marek

poz. 1783, s. 281, szpalta 1, wiersze 8–9 od dołu:

jest: (przedr. z: *Kultura* (Paryż) 1986 nr 12), winno być: (przedr. z: *Kultura* (Paryż) 1966 nr 1/2)

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Herm–Hł).

Kijowski Andrzej

poz. 2123, s. 321, szpalta 1, wiersze 20–21 i 25 od dołu:

jest: *Promieniści* nr 38: 28 V 1983, winno być: *Promieniści* nr 38: 28 V 1984

Kisiel-Potocki Victus

poz. 2128, s. 321, szpalta 2, wiersz 6 od dołu:

jest: 1983, winno być: 1988

Kisielewski Stefan

poz. 2178, s. 325, szpalta 2, wiersze 16–17 od dołu:

jest: *Stosunki państwo – Kościół w PRL*, winno być: *Stosunki Kościół – państwo w PRL*

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Kis).

Kotarbiński Tadeusz, Zieliński Kazimierz

poz. 2371, s. 351, szpalta 1, wiersz 2 od góry:

jest: *Studium Odrodzenia Społ. „Stos”* [1980], winno być: *Studium Teologii Odrodzenia Społ. „Stos”* [1981]

Krynicki Ryszard

poz. 2468, s. 361, szpalta 1, wiersz 18 od góry:

jest: *Ocalenie z nicości*, winno być: *Ocalenie z nicości*

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Kry–Krz).

Sułkowski Witold

poz. 4067, s. 549, szpalta 2, wiersz 14 od dołu:

jest: list-esej do Zyszka D., winno być: list-esej do Zbyszka D.

II. Autorzy tekstów i przekładów podpisani pseudonimami lub publikujący anonimowo

Ankiewicz Dżamila, pseud. Moszkowicz Róża – poz. 2308 (s. 344): autorstwo wywiadu z Tadeuszem Konwickim pt. *Prowincjonalizm dawnych czasów, lepszych, utraconych, zaginionych...*, „*Kult. Niezał.*” 1985 nr 11/12: VII/IX s. 25–32.

Inf.: *Oko pana Konwickiego. Rozmowa z Dżamilą Ankiewicz asystentką reżysera i Jolantą Piętek aktorką*, „*Gazeta Wyborcza*” 2009 nr 35 z 11 II s. 14 (rozm. Jacek Szczerba); pseudonim mylnie rozwiązano w *Bez cenzury 1976–1989* jako [Walc Jan?].

Apanowicz Franciszek, pseud. ABC – poz. 6030 (s. 831): autorstwo przekładów opowiadań Warłama Szalamowa *Apostoł Paweł* i *Sherry brandy* z cyklu *Opowiadania kołymskie*, „*Podpunkt*” 1989 nr [6] s. 79–85.

Inf.: F. Apanowicz, B. Żyłko; pseudonim mylnie rozwiązano w *Bez cenzury 1976–1989* jako [Żyłko Bogusław].

Apanowicz Franciszek, pseud. Ciszek Adam – poz. 6031 (s. 831): autorstwo artykułu pt. *Głos z otchłani*, „Podpunkt” 1989 nr [6] s. 76–78.

Inf.: F. Apanowicz, B. Żyłko; pseudonim mylnie rozwiązano w *Bez cenzury 1976–1989* jako [Żyłko Bogusław].

Apiecionek Czesław, pseud. Cz. A. – poz. 937 (s. 186): autorstwo noty biogr. w książce: Bobkowski Andrzej, *Coco de Oro. Szkice i opowiadania*. Wwa: Oficyna Liberalistów 1989.

Inf.: Cz. Apiecionek.

Barańczak Stanisław – poz. 6678 (s. 1010): autorstwo drukowanego anonimowo artykułu o Teatrze Ósmego Dnia pt. *Teatr na ławie oskarżonych*, „Zapis” 1978 nr 8: X s. 143–147.

Inf.: S. Barańczak, *Bibliografia prac własnych od 1965 do 1 IX 1992* (wydruk komputerowy, pozycja 425).

Bugajski Ryszard, pseud. Bakula Ryszard – poz. 6728 (s. 1036): autorstwo recenzji pt. *Trzy razy jeden* („Przypadek” K. Kieślowskiego), „Wezwanie” 1982 nr 2/3: V/VII s. 217–219.

Inf.: J. Markiewicz; pseudonim mylnie rozwiązano w *Bez cenzury 1976–1989* jako [Markiewicz Jarosław].

Dobrecki Krzysztof, pseud. Pomorski Józef – poz. 3676 (s. 505): autorstwo książki pt. *Imperium absurdu. Kartki z podróży po ZSRR*. Wwa: Niezał. Ruch Społ. „Solidarność” im. ks. Jerzego Popiełuszki 1988.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Pols–Pon).

Dobrowolski Hieronim, pseud. Hermeneutyk – poz. 2568 (s. 375–376): autorstwo książki pt. *Każdemu co jego*. Łódź: Trybuna Ludu Podziemnego 1984.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Herm–Hł) według *Słownika pseudonimów pisarzy polskich*. T. 5. 1971–1995. Pod red. D. Świerczyńskiej. Wrocław 1998, s. 218; pseudonim mylnie rozwiązano w *Bez cenzury 1976–1989* jako Ryszard Legutko i błędnie umieszczono książkę w haśle tego autora.

Król Marcin, Smolarowa Irena, Toruńczyk Barbara, pseud. IBM – poz. 1927 i 1928 (s. 298), 6585, 6586 i 6588 (s. 962–963): autorstwo przekładu eseju Konstantego A. Jeleńskiego pt. „Kultura”: *Polska na wygnaniu*.

Inf.: Jerzy Giedroyc, Konstanty A. Jeleński, *Listy 1950–1987*. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył Wojciech Karpiński. Warszawa: Czytelnik 1995, s. 435–436.

Lewszyk Stanisław, pseud. S.L. „T1-126” – poz. 4898–4900 (s. 650): autorstwo książki pt. *Kołyma*.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Ler–Lin), (S–Sam).

Miklaszewska Marta, pseud. Orda Monika – poz. 3725 (s. 510) i 3731 (s. 512): autorstwo książki pt. *Sprawiedliwość w cieniu pałki*. Wyd. 1. Wwa: Głos 1985 oraz jej pierwodruku w: „Obecność” 1984 nr 8 s. 67–83, 119.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Or); *Słownik pseudonimów pisarzy polskich*. T. 5. 1971–1995. Pod red. D. Świerczyńskiej. Wrocław 1998, s. 912.

Panas Władysław, pseud. Gryficki Biernat – poz. 226 (s. 59): autorstwo artykułu pt. *Żydzi w literaturze polskiej*, „Spotkania” 1985 nr 29/30 s. 94–108.

Inf.: W. Panas, *Pismo i rana. Szkice o problematyce żydowskiej w literaturze polskiej*. Lublin: Wydawnictwo Dabar 1996 (nota na okładce).

Panas Władysław, pseud. Radzikowski Ludwik W. – poz. 6040 (s. 832): autorstwo przekładu *Dziennika myśli* Lwa Szestowa, „Spotkania” 1978 nr 2: I s. 22–29.

Inf.: W. Panas, *Pismo i rana. Szkice o problematyce żydowskiej w literaturze polskiej*. Lublin: Wydawnictwo Dabar 1996 (nota na okładce).

Sokołowski Jan Maksymilian, pseud. Fałęcki Jan – poz. 1353 (s. 233–234): autorstwo książki pt. *Tak było. Wspominki z lat okupacji*. Wyd. 1. Wr.: Ag. Inf. „Solidarności Walczącej” 1986.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (F–Fe).

Załuski Piotr, pseud. Oleś Stanisław – poz. 1602 i 1603 (s. 259), 3328 i 3329 (s. 464–465): współautorstwo (wraz z Wiktorem Grotowiczem) książki pt. *Czy Polaków stać na optymizm? Rozmowy ze Zdzisławem Najderem*.

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Og–Op).

III. Autorzy wierszy drukowanych anonimowo, mylnie zakwalifikowanych do działu *Utwory anonimowe i okolicznościowe* (wiersze w tym dziale systematyzowane są według roku publikacji i incypitu)

Bieniasz Maciej (hasło poz. 902) – **poz. 4912 (s. 657), 4918 (s. 664), 4935 (s. 674):** autorstwo drukowanego anonimowo w latach 1982, 1983, 1985 wiersza pt. *Idą pancry na „Wujek”* (Przyszli nocą w uśpiony dom...).

Inf.: M. Bieniasz, A. Dębska.

Broda Jarosław (hasło poz. 1038–1047) – **poz. 4912 (s. 657):** autorstwo drukowanego w 1982 r. wiersza pt. *Nie rzucaj na nas kłęski...* [podp.: J.], **poz. 4918 (s. 663):** prawdopodobne autorstwo drukowanego anonimowo w 1983 r. wiersza *Nieszczęsny* (Nareszcie wybiła nasza godzina...), **poz. 4918 (s. 665):** autorstwo drukowanego anonimowo w 1983 r. wiersza *Znowu dom ci w nas kradną...*

Inf.: A. Dębska.

Budrewicz Leszek (hasło poz. 1086–1102) – **poz. 4918 (s. 662–666):** autorstwo drukowanych anonimowo w 1983 r. wierszy: *Byłoby czym się zachłysnąć...*, *Dziwna wojna* (Moja ojczyzna stała się cmentarzem wojskowym...), *Pięść nad pięściami* (Na razie zostałem sam...), *Powrót J. J. L.* (Staram się sobie wyobrazić...), *Marzec 1982* (Wyszedłem z domu...), *Żeby można było umrzeć...*

Inf.: A. Dębska.

Jagiello Michał Bronisław (hasło poz. 1840–1841) – **poz. 4912 (s. 654 i 658):** autorstwo drukowanych anonimowo w 1982 r. wierszy pt. *Czwarty* (Było nas dwoje...) i *Piąty*

(Twardy byłeś, synu...) [podp.: NN] z cyklu *Kopalnia „Wujek”*, **poz. 4918 (s. 664)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1983 r. cyklu *Kopalnia „Wujek”* (Pierwszy: Patrz, a tamtej koszuli w kratę...), **poz. 4935 (s. 673)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1985 r. cyklu *Kopalnia „Wujek”*.

Inf.: A. Dębska.

Jastrun Tomasz (hasło poz. 1896–1910) – **poz. 4912 (s. 657)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1982 r. wiersza pt. *Alarm* (Przekaż dalej, wpadła drukarnia...) [podp.: NN].

Inf.: A. Dębska.

Kaczmarek Jacek (hasło poz. 1958–1995) – **poz. 4918 (s. 663)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1983 r. wiersza pt. *Budujemy arkę przed potopem* (Każdy z was jest łodzią...).

Inf.: A. Dębska.

Kowalski Jacek (hasło poz. 2391–2393) – **poz. 4958 (s. 687)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1989 r. wiersza pt. *Pan Tadeusz* (Jak przyjemnie pomyśleć czasem...) [podp.: monogramista JK (II poł. XX wieku)].

Inf.: A. Dębska, J. Kowalski.

Polkowski Jan (hasło poz. 3664–3672) – **poz. 4918 (662–665)**: autorstwo drukowanych anonimowo w 1983 r. wierszy: *Ani wczoraj, ani jutro, tylko dym...*, *Żadnej ofiary* (Cywilizacją jest zimne powietrze...), *22 III 82* (Melodia martwych pól...), *Nie pisz nic*, *Niech mówią inni...*, *Otworzy cię miecz* (Rozmyślam o Tobie...), *Oszczędziłeś mnie* (Rozpaczalbym, ale nie przebaczyłby mi tego mróz...), *Moja słodka ojczyzna* (Urodziłem się w pociągu...), *Mówiliśmy prostym językiem żywiołów...* (Widzę i opisuję: białe niebo...).

Inf.: A. Dębska.

Prokop Jan (hasło poz. 3694–3698) – **poz. 4918 (s. 662–663)**: autorstwo drukowanych anonimowo w 1983 r. wierszy: *Drogi Rejtanie właściwie twój protest...*, *Jestem chłopek z okolic Skomielnej...*

Inf.: A. Dębska.

Rymkiewicz Jarosław Marek (hasło poz. 3838–3848) – **poz. 4918 (s. 663)**: autorstwo drukowanego anonimowo w 1983 r. wiersza pt. *Czwarta pieczęć* (Koi maści trupioszarej...).

Inf.: A. Dębska.

Zagajewski Adam (hasło poz. 4687–4703) – **poz. 4918 (s. 662, 665)**: autorstwo drukowanych anonimowo w 1983 r. wierszy: *Siedemnastoletni* (Franz Schubert, siedemnastoletni...), *Porównania* (Tylko porównania...), *Czereśnie* (W sierpniowe popołudnie stary mężczyzna...).

Inf.: A. Dębska, A. Zagajewski.

IV. Autorzy wierszy okolicznościowych, odnotowanych jako anonimowe w dziale *Utwory anonimowe i okolicznościowe*

1978 (poz. 4883, s. 645), 1988 (poz. 4954, s. 684):

Ciężkie, duszne i upalne są noce sierpniowe... [tyt.: Hradec Kralove; aut.: **Jacek Tarkowski**].

Inf.: A. Dębska; Anna Bikont, Joanna Szczęsna, *Stal się leje, moc truchleje (I)*, „Gazeta Świąteczna” 1999 nr 1 z 2–3 I s. 12.

1979 (poz. 4885, s. 646), 1984 (poz. 4927, s. 669–670), 1985 (poz. 4935, s. 674):

Przechodniu, pochyl czoło... [tyt.: Służewiec; aut.: **Tadeusz Porayski**].

Inf.: A. Dębska.

1982 (poz. 4912, s. 659), 1983 (poz. 4918, s. 665), 1985 (poz. 4935, s. 675):

Wyjeżdżajcie już chłopcy od „Piasta”... [tyt.: Ostatnia szychta w KWK „Piast”; aut.: **Jakub Broniec (właśc. Jan Michał Zazula)**].

Inf.: A. Dębska.

1982 (poz. 4912, s. 654), 1985 (poz. 4935, s. 672):

Chłopcy z Grabówka, chłopcy z Chylonii... [tyt.: Ballada o Janku Wiśniewskim; aut.: **Krzysztof Dowgiallo**].

Inf.: Mirosław Przyłipiak, *Legenda o Janku Wiśniewskim*, „Tygodnik Powszechny” 1994 nr 50 s. 1, 4.

V. Błędy w atrybucji lub systematyzacji tekstów i rozpoznaniu nazw osobowych

Poz. 64, 6555, 6567 (teksty podpisane Lidia Rola) i poz. 3359, 3916 (teksty podpisane L. B. [Lidia Burska]): autorką wszystkich tekstów jest **Lidia Rola-Burska**.

Poz. 1817 (hasło: Waclaw Iwaniuk): odnotowana omyłkowo w tej pozycji książka pt. *Niezdemobilizowani. Poznań – Warszawa 1945–1946*. Wwa: Głos 1987, 102 s. jest autorstwa **Alicji Iwańskiej** i powinna figurować w jej hasle (poz. 1823–1824).

Inf.: J. Wolski.

Poz. 2128–2130 (hasło: Victus Kisiel-Potocki): hasło utworzone omyłkowo dla pseudonimu, odnotowane w nim 3 edycje książki pt. *Na Sybir w 1944 roku* winny figurować w dziale *Utwory anonimowe i okolicznościowe*.

Poz. 3431 (hasło: Marek Nowakowski): odnotowana omyłkowo w tej pozycji książka pt. „*Osiem dni w Ojczyźnie*”. Kr.: [b.w.], 1985, 28 s. jest autorstwa **Tadeusza Nowakowskiego** (wydawca podał błędne imię autora na okładce i stronie tytułowej) i powinna figurować w jego hasle (poz. 3446–3453).

Inf.: K. Bronowski, *Bibula. Polskie wydawnictwa niezależne 1976–1989 r.* (Nowakowski).

VI. Skorygowana numeracja tomików w obrębie wrocławskiej serii Biblioteka „Agory” odnotowanych w bibliografii *Bez cenzury 1976–1989*

(Na podstawie sygnału Ł. Ossowskiego i nadesłanego wykazu pozycji Biblioteki „Agory” zamieszczonego w tomiku L. Szarugi *Prawdę mówiąc*, Wr.: [b.w.], 1979, skonfrontowanego z katalogami zbiorów wydawnictw pozacenzuralnych.)

1. Lothar Herbst *Rdza na trąbce* (poz. 1689, s. 270).
2. Marianna Bocian *Scalone z rozkładu* (poz. 948, s. 188).
3. Jarosław Broda *Poezja niebezpieczna* (poz. 1038, s. 197).
4. Leszek Budrewicz *Ruchy tektoniczne* (poz. 1088, s. 205).
5. Leszek Pułka *Defekty fetyusza* (poz. 3746, s. 515).
6. Lothar Herbst *Listy w sprawie wiary i nadziei* (poz. 1688, s. 270).
7. Leszek Szaruga *Mityng poetów. (Antologia)* (poz. 344, s. 123).
8. Leszek Pułka *Made in Poland. (Poemat jednej melancholii)* (poz. 3747, s. 515).
9. Marianna Bocian *Na marginesie historii Marsjasza i Apolla. (Esej)* (poz. 946, s. 188).
10. Leszek Budrewicz *Arytmia serca* (poz. 1089, s. 205).
11. Marianna Bocian *Strzępy fotografii* (poz. 947, s. 188).
12. Ryszard Biliński *Obyczajność publiczna* (poz. 923, s. 185).
13. Leszek Pułka *Miasto* (poz. 3748, s. 515).
14. Stanisław Bereś *Szansa poetyckiego historyzmu. (Esej)* (poz. 1, s. 3, poz. 879, s. 180).
15. Leszek Budrewicz *Jak minął dzień* (poz. 1090, s. 205).
16. Jarosław Broda *Zbudźcie mnie po drugiej stronie* (poz. 1039, s. 197).
17. Leszek Pułka *Tak tylko w cyrku* (poz. 3749, s. 515).
18. Stanisław Stabro *Ten wiersz, który ma na imię Polska* (poz. 3994, s. 542).
19. Ryszard Biliński *W kręgu Kaina* (poz. 922, s. 185).
20. Leszek Szaruga *Prawdę mówiąc* (poz. 4092, s. 553).